

– w wodach klasy II zawartość fosforanów wynosi 0,5 mg/l, a detergentów 2 mg/l;

– w wodach klasy III zanieczyszczenie fosforanami wynosi 2 mg/l, a detergentami 3 mg/l.

Fosforany występujące w wodzie rzek i zbiorników zaporowych podczas długich okresów bezopadowych pochodzą wyłącznie ze ścieków bytowych i przemysłowych. W tych okresach nie ma dopływu do wód związków nawozowych, w tym głównie fosforanu, z pól uprawnych. Nie ma wody przemylającej wierzchnią warstwę gleby czy spłukującej jej powierzchnię. Ponadto rośliny łąk i pól, pobierając związki pokarmowe (nawozowe), doskonale przeciwdziałają ich migracji. Odpo-

wiedzialne za masowy rozwój glonów w naszych rzekach i zbiornikach zaporowych są fosforany, a masowy rozwój glonów i sinic dyskwalifikuje wodę do celów spożywczych (psuje jej smak i zapach, utrudnia uzdatnianie). Unikać należy kąpiele w silnie zeutrofizowanej wodzie, gdyż wydzieliny glonów mogą wywoływać ostre zapalenie skóry.

Fosfor jest nieodzownym pierwiastkiem dla życia każdego organizmu. Nie może być on zastąpiony przez żaden inny pierwiastek. Wydalanie związków fosforu przez dorosłą osobę oscyluje wokół wartości 1,5 g/dzień. Przy określaniu obciążenia wód związkami fosforu pochodzącymi od populacji ludzkiej przyjmuje się wartość 3 g/dzień (1 kg/rok).

Kronika PTZ

LXV Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego

LXV Zjazd Naukowy PTZ zorganizowało Koło olsztyńskie. W tym roku – 14 września – obradowały trzy sekcje: Chowu i Hodowli Trzody Chlewnej, Chowu i Hodowli Drobiu oraz Chowu i Hodowli Koni. Rozpoczęto wspólnym posiedzeniem w auli prof. M. Gotowca. W imieniu organizatorów zebranych powitał prof. Manfred O. Lorek, dziekan Wydziału Bioinżynierii Zwierząt Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, przypominając, że spotkanie ma szczególnie uroczysty charakter, gdyż zbiega się z obchodami jubileuszu 50-lecia Wydziału Bioinżynierii Zwierząt. J.M. Rektor Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego prof. Ryszard J. Górecki życzył zebranych owocnych obrad.

W uroczystej atmosferze wręczono Odznaki Honorowe Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego zasłużonym członkom Towarzystwa: prof. dr hab. Barbarze Reklewskiej, dr. Józefowi Luchowcowi, prof. dr. hab. Romanowi Bochno, prof. dr. hab. Andrzejowi Laszczce, dr. Leonowi Lassocie, prof. dr. Ryszardowi Stenzlowi, prof. dr. hab. Janowi Trelu, prof. dr. hab. Stanisławowi Wajdzie, prof. dr. hab. Eugeniuszowi Węckowiczowi. Odznaki nie mógł niestety odebrać prof. dr. hab. Zenon Kijak, który zmarł nagle w lipcu br. Należy wspomnieć, że z okazji 70-lecia urodzin Profesora Kijaka, jego wychowankowie, w ramach Sekcji Chowu i Hodowli Bydła PTZ, zorganizowali konferencję naukową odbywającą się w Olsztynie równoległe ze Zjazdem PTZ. Przekorny los sprawił, że Profesor jej nie doczekał.

Przedstawiono także laureatów XVII Konkursu na najlepsze prace magisterskie z zakresu nauk zootechnicznych. Nagrody wyróżnionym magistrantom i dyplomy promotorom prac wręczała doc. dr hab. Hanna Czaja – członek Sądu Kon-

kursowego oraz prezes PTZ prof. Jan Szarek (listę laureatów zamieszczamy osobno).

Merytoryczną część spotkania rozpoczął prof. dr hab. Marek Bednarczyk z Instytutu Zootechniki, Oddziału Badawczego Drobiarstwa w Zakrzewie, przedstawiając referat pt. „Wykorzystanie genetyki molekularnej w hodowli i produkcji drobiu”. Drugi referat nt. „Mikotoksyny zawarte w paszach zagrożeniem dla zdrowia i produktywności zwierząt” wygłosił prof. dr hab. Antoni Jarczyk z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Następnie wystąpił wiceminister w MRiRW dr Jerzy Plewa, przedstawiając „Aktualne problemy związane z integracją polskiego rolnictwa z Unią Europejską”. Referaty spotkały się z dużym zainteresowaniem i wywołały ożywioną dyskusję. W pełnym brzmieniu wydrukowano je na łamach „Przeglądu Hodowlanego” nr 9/2000.

Z uwagi na wyjątkowo dużą ilość prac przygotowanych na jednodniowe obrady SEKCJI CHOWU I HODOWLI DROBIU, większość z nich została zaprezentowana w sesji plakatowej. Wszystkie materiały – 42 prace naukowe i 52 doniesienia – zostały wydrukowane przed Zjazdem w Zeszytach Naukowym Przeglądu Hodowlanego nr 49. Obrady podzielono na pięć sesji tematycznych, w trakcie których przedstawiono 9 prac, zakwalifikowanych przez Zarząd WPSA do wygłoszenia, pozostałe prace i doniesienia zaprezentowano w sesji posterowej. W obradach Sekcji uczestniczyło 91 osób z uczelni rolniczych, instytutów naukowych i różnych instytucji związanych z produkcją drobiarską.

Pierwsza sesja dotyczyła **hodowli i genetyki**, przewodniczył jej prof. Juliusz Książkiewicz. Problematyce tej poświęcono 12 prac i 11 doniesień, z tego wygłoszono jedynie dwie. Pierwsza przedstawiona przez Antoniego Brodackiego z AR w Lublinie dotyczyła określenia polimorfizmu oraz zbadania zależności między polimorficznymi formami białek żółtka i białka jaja a masą ciała i masą jaja kur rasy zielononóżka kuropatwana. Tematyka drugiej pracy, wygłoszonej przez Tomasza Szwaczkowskiego z AR w Poznaniu, poświęcona była detekcji efektów plejotropowych genów głównych w populacjach zachowawczych kur. Podczas dyskusji poruszano przede wszystkim problemy związane z metodyką prowadzonych badań i koniecznością w wielu przypadkach pewnego ich ujednoczenia.

Tematyka drugiej sesji poświęcona była **żywieniu**, przewodniczył jej prof. Jerzy Koreleski. Spośród 23 prac i doniesień do wygłoszenia zakwalifikowano 2 prace naukowe i 1 doniesienie. Stefania Smulikowska z IFiZZ PAN w Jabłonie

omówiła wyniki badań nad wpływem enzymów paszowych na wartość energetyczną koncentratu energetyczno-białkowego dla kurcząt brojlerów. Następnie Teresa Majewska z UWM w Olsztynie przedstawiła ciekawe doniesienie na temat wstępnych badań nad zastosowaniem dodatku krzemowego, węgla drzewnego, popiołu z drzew liściastych i Humokarbowitu w żywieniu indorów rzeźnych. W trzeciej pracy Zenon Zduńczyk z IRZiBZ PAN w Olsztynie omówił wpływ długo- i krótkotrwałego podawania nadtlenków lipidowych oraz stresu termicznego na wyniki odchowu indyków. Podczas dyskusji, która dotyczyła również prac prezentowanych na posterach, zwrócono uwagę na niezmiernie ważne zagadnienia związane z żywieniem ekologicznym ptaków, stosowaniem różnych dodatków i stymulatorów, podkreślano, że efekty w postaci lepszych wyników produkcyjnych uzasadniają podejmowanie tego typu badań.

W sesji zatytułowanej **badania podstawowe**, której przewodniczyła prof. Bronisława Chelmońska, do wygłoszenia zakwalifikowano 1 pracę, zatytułowaną „Wpływ inhibitora aromatazy na poziom hormonów płciowych w osoczu kur nieśnych”, przedstawił ją Andrzej Sechman z AR w Krakowie. W formie plakatów przygotowano 11 prac. Podczas dyskusji okazało się jednak, że wielu autorów plakatów nie było obecnych i w związku z tym nie można było uzyskać dodatkowych informacji. Sytuację taką obradujący określili jako naganną.

Obrady w sesji czwartej **jakość produktów** przebiegały w nieco innej konwencji. Postanowiono bowiem, że autorom 12 plakatów umożliwi się krótkie wystąpienia. Sesji tej przewodniczyła prof. Ewa Świerczewska. Profesor Jan Niemiec przedstawił wyniki badań nad wpływem żywienia kur mieszańkami zawierającymi nasiona roślin oleistych na skład lipidów żółtka. Z uwagi na to, że autorzy plakatów mieli możliwość krótkich wystąpień, dyskusja podczas tej sesji dotyczyła wielu problemów związanych z metodyką prac, jakością odczytów i technologiczną uzyskiwanych produktów.

W ostatniej sesji dotyczącej **użytkowania**, której przewodniczył prof. Adam Mazanowski, wygłoszono dwie prace i zaprezentowano 20 plakatów. Jakub Badowski z ZZD IZ w Kołdzie Wielkiej przedstawił ciekawe wyniki badań nad określeniem wpływu zmiany technologii lęgu jaj gęsi, polegającej na obniżeniu temperatury lęgu i wyeliminowaniu schładzania jaj na rozwój zarodków i jakość piskląt. Z kolei Ewa Łukasiewicz z AR we Wrocławiu omówiła wyniki badań nad jakością i ilością nasienia uzyskiwanego od dwuletnich gęsi rasy białej włoskiej w ciągu całego sezonu rozplodowego, w zależności od częstotliwości jego pobierania, a także ocenę reakcji samców na zabieg pobierania nasienia. Przewodniczący sesji prof. Mazanowski na koniec obrad podsumował tematykę prezentowanych prac, zarówno wygłaszanych jak i prezentowanych na plakatach. Stwierdził, że prace były różnorodne, ciekawe i ważne z praktycznego punktu widzenia.

W obradach SEKCJI CHOWU I HODOWLI KONI uczestniczyło 50 osób. Zgłoszono na nie 46 prac i 3 doniesienia, opracowane przez pracowników wszystkich uczelni rolniczych i instytutów naukowych. W ciągu trzech lat, które upłynęły od poprzedniego spotkania członków Sekcji wykonano wiele prac naukowych i obserwacji. Wyniki wielu z nich były wręcz alarmujące. Na przykład pracownicy Zakładu Hodowli Koni SGGW S. Chrzanowski, J. Łojek i A. Kurek stwierdzili, na podstawie czempionatów młodych koni w skokach przez przeszkody, zdecydowaną przewagę potomstwa reprodukto-

row zagranicznych nad potomstwem ogierów hodowli krajowej. Jest to najprawdopodobniej wynik wieloletniej polityki hodowlanej władz Polski Ludowej, kiedy to konie o dobrych predyspozycjach sportowych nie miały szans na wcielenie do hodowli, gdyż sport, a nawet rekreacja konna nie były mile widziane. Obecnie można już wykorzystywać w hodowli koni sportowych nie tylko ogiery ras krajowych, lecz także zagranicznych, od lat selekcionowanych w sporcie, takich jak: hanowerska, holsztyńska, selle francais czy holenderskie konie gorącokrwiste. Może poprawi to w przyszłości wyniki sportowe naszych koni.

Ciągle jeszcze leży w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wniosek o założenie księgi koni szlachejnych półkrwi. Brak takiej księgi bardzo utrudnia pracę hodowlaną. Od kilku już lat na wystawach krajowych przedstawiane są konie tzw. sp, wśród których nawet wybiera się czempionów, a formalnie nie ma takiej rasy. Najwyższy już czas podjąć jakąś decyzję! Wzrost znaczenia koni sportowych przeznaczonych do skoków przez przeszkody, wszechstronnego konkursu konia wierzchowego i rajdów, których hodowla wymaga specjalnych zabiegów, wymaga uregulowania przepisów prawnych i organizacyjnych, gdyż tylko tego rodzaju konie są kupowane za opłatalne sumy.

Wiele prac dotyczyło form zachowania się koni, szczególnie w stadach utrzymywanych w warunkach naturalnych, fizjologii koni, struktury genetycznej kłaczy z rozmaitych stadnin, badań cytogenetycznych koni pochodzących z regionów przemysłowych, przydatności koni, szczególnie huculskich, do hipoterapii, kosztów utrzymywania tych zwierząt itp. Wszystkie prace zostały opublikowane w Zeszytach Naukowym Przeglądu Hodowlanego nr 50, wydanym przez PTZ.

W wolnych wnioskach prof. dr hab. K. Kosiniak-Kamysz stwierdził, że dotychczasowa polityka AWR SP doprowadziła do likwidacji wielu stadnin, a teraz mają być likwidowane stada ogierów, gdyż założono, że ogiery muszą nie tylko „utrzymać” się same, lecz również ludzi nimi się zajmujących. Na całym świecie samce zwierząt gospodarskich są dotowane, gdyż wpływy ze stanówki nie wystarczają na pokrycie kosztów utrzymywania zwierząt. Pozostawienie tylko 4 stad ogierów w kraju spowoduje spadek pogłowia koni lub jego pogorszenie, gdyż dowiezienie kłaczy do ogiera przez wiele kilometrów jest kosztowne i kłopotliwe. Wielu hodowców będzie więc używać „dzikich” ogierów lub w ogóle nie będzie ich rozmnażać. Wyłoniono więc komisję, w której są przedstawiciele związków hodowców, miejscowych władz samorządowych i in., która ma określić o ile rocznie można zmniejszyć dotacje do ogierów.

Ponieważ kończyła się kadencja zarządu Sekcji, prof. dr hab. Henryk Geringer, przewodniczący, złożył sprawozdanie z działalności Sekcji w okresie 1996-2000. Cytujemy: „...Podstawową formą mojej pracy było koordynowanie poczynań organizacyjnych dotyczących programów, realizacji i sprawozdań Sekcji Chowu i Hodowli Koni PTZ. Głównym celem było zmobilizowanie naszego środowiska do jak najliczniejszego udziału w 49 Zjeździe EAAP w Warszawie w roku 1998. Cel ten, sądzę, osiągnęliśmy, gdyż na 60 doniesień Sekcji Hodowli Koni 19 było polskich autorów, co stanowi 32%. Podobne zachęty z mojej strony kierowane były do jednostek naukowych hodowli koni przed Zjazdami EAAP w Zurichu w 1999 r. i w Hadze w 2000 r., gdzie polskie doniesienia stanowiły odpowiednio 16 % i 12%. Na obecnym, 65 Zjeździe

PTZ Sekcja Chowu i Hodowli Koni może się poszczycić 48 pracami. Jest to najliczniejsza prezentacja prac z zakresu hodowli koni na dotychczas odbytych zjazdach PTZ.

Prócz tego miałem zaszczyt opracowywać streszczenia wszystkich doniesień z obrad Europejskiej Federacji Zootechnicznej Sekcji Hodowli Koni w Warszawie. Opracowanie to przedstawiłem na Zjeździe PTZ w roku 1998 w Ciechocinku.

Dodatkowo jako członek Zarządu Głównego PTZ i członek Rady Programowej „Przeglądu Hodowlanego” miałem możliwość wypowiedzenia się na temat najogólniej ujętych zagadnień związanych z hodowlą koni w Polsce. Odnoszę wrażenie, że nastąpiło skonsolidowanie środowiska naukowego polskich autorów zajmujących się hodowlą koni.

Dziękuję serdecznie wszystkim z Państwa za dającą mi wielką satysfakcję współpracę, dziękuję szczególnie kierownikom katedr i zakładów hodowli koni w Polsce, którzy zmobilizowali swoich pracowników do licznych publikacji, dzięki czemu Sekcja Chowu i Hodowli Koni jest postrzegana w PTZ jako aktywna i skutecznie działająca.”

Profesor Henryk Geringer został ponownie wybrany przewodniczącym Sekcji Chowu i Hodowli Koni na następną trzyletnią kadencję. (r)

SEKCJA CHOWU I HODOWLI TRZODY CHLEWNEJ

Obrady sekcji odbyły się 14 września, po sesji plenarnej. Wszystkie zakwalifikowane do druku oryginalne prace badawcze oraz doniesienia zostały opublikowane w Zeszytach Naukowym Przeglądu Hodowlanego nr 48. Łącznie w Zeszytach znalazło się 40 recenzowanych prac naukowych i 20 doniesień. Problematyka badawcza zawarta w opublikowanych materiałach skupia się wokół ośmiu istotnych zagadnień: rozrodność loch pierwiastek i wieloródek, wartość rozplodowa knurów, zdrowotność prosiąt ssących, żywieniowo-fizjologiczne uwarunkowania efektywności tuczu, wartość tuczna, mięsna i jakość mięsa, etologiczne aspekty utrzymania świń, makro- i mikroelementy, hormony oraz dodatki paszowe, ekonomiczne aspekty produkcji trzody chlewnej.

Rozrodność loch pierwiastek i wieloródek. Opublikowano trzy prace (UWM, AR Lublin, SGGW), w których poruszano problematykę rozrodności loch (stan rozwoju narządów rodnych, wiek osiągnięcia dojrzałości płciowej, płodność potencjalna i rzeczywista) w aspekcie wpływu efektu matczyngo, żywienia oraz ich masy i otłuszczenia.

Wartość rozplodowa knurów. Opublikowano osiem prac (AR Szczecin – 5 prac, UWM – 2, Akademia Podlaska – 1). Analizowano w nich wartość tucznią i mięsną knurów rasy pietrain i duroc utrzymywanych na terenie OSHZ w Olsztynie oraz użytkowość rozplodową krytych nimi loch. W dwóch pracach analizowano kształtowanie się cech nasienia knurów użytkowanych w Stacjach Unasieniania (w jednej pracy skupiono się nad wskaźnikami jakościowymi, w tym biochemicznymi nasienia, w drugiej oceniono wpływ wieku knurów rasy w.b.p. na cechy nasienia). Trzy prace dotyczyły określenia zależności między wartością tucznią i mięsną młodych knurów a ich cechami libido i nasienia, zależności między cechami libido i nasienia oraz cechami nasienia knurów a płodnością ich siostr. Jedna praca dotyczyła analizy wpływu metali ciężkich we krwi knurów na cechy ich nasienia.

Zdrowotność prosiąt ssących. Autorami trzech prac w tej grupie byli pracownicy naukowcy z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Dotyczyły one bardzo istotnych zagadnień:

genetycznej podatności prosiąt na niektóre szczepy *E. coli*, różnic w aktywności lizozymu w surowicy krwi prosiąt różniących się polimorfizmem transferyny i ceruloplazminy oraz stanem zdrowotnym, jak również badań nad wpływem kolonizacji *Lactobacillus casei* na morfologię przewodu pokarmowego prosiąt gnotobiotycznych.

Żywieniowo-fizjologiczne uwarunkowania efektywności tuczu. Opublikowano pięć prac, po jednej z AR Kraków, ATR Bydgoszcz, IZ Kraków, AR Szczecin i SGGW. Analizowano w nich wartość tucznią i rzeźną oraz jakość mięsa tuczników otrzymujących w paszy tłuszcz standaryzowany, pełnotłuste nasiona lnu oraz zróżnicowane ilości witaminy E, różny poziom białka i termin zmiany mieszanki. Porównywano wartość paszową ziarna jęczmienia i kukurydzy oraz wpływ poziomu niektórych metabolitów w surowicy krwi na efektywność tuczu świń.

Wartość tuczna, mięsna i jakość mięsa. W tej grupie znalazło się osiem prac (trzy z Akademii Podlaskiej, dwie z ATR Bydgoszcz i po jednej z AR w Lublinie i Szczecinie oraz AR w Krakowie Filia w Rzeszowie). Zawierały one charakterystykę mięsności i cech jakościowych mięsa tuczników z pogłowia masowego, świniodzików różnych klas towarowych młodej wieprzowiny, wartości tucznej i mięsnej różnych ras oraz mieszańców z rasą pietrain.

Etologiczne aspekty utrzymania świń. Opublikowano trzy prace (dwie z IZ w Krakowie i jedną z AR w Krakowie). Dotyczyły one problematyki behawioralnej rosnących świń na warunki termiczne i sposób utrzymania oraz zróżnicowanego dobrostanu loch przy różnych konstrukcjach kojców porodowych.

Makro- i mikroelementy, hormony oraz dodatki paszowe. Do tej grupy zakwalifikowano osiem prac (trzy z SGGW, dwie z UWM i po jednej z AR w Krakowie Filia w Rzeszowie, ATR Bydgoszcz i AR Szczecin). Analizowano w nich kształtowanie się wartości tucznej i mięsnej świń poprzez dodatek do paszy betafinu, ksylanazy, selenu (uwzględniono też użytkowość rozplodową loch oraz zdrowotność prosiąt i warchlaków), różnych rodzajów tłuszczu oraz octanu alfa-tokoferolu, kwasu fumarowego na preferencje mieszanek skarmianych warchlakami oraz iniekcję testosteronu knurkom w okresie neonatalnym, w aspekcie późniejszej ich wartości tucznej i mięsnej, z uwzględnieniem cech mikrostrukturalnych mięśnia pośladkowego.

Ekonomiczne aspekty produkcji trzody chlewnej. W tej grupie problemowej opublikowano dwie prace (SGGW i UWM), ujmujące zagadnienia efektywności produkcji żywca wieprzowego z uwzględnieniem różnej skali produkcji.

W omawianym Zeszytach Naukowym Przeglądu Hodowlanego znalazło się także 20 doniesień naukowych, których problematyka badawcza pokrywała się z omówioną wcześniej szczegółowo problematyką prac. Poza wymienionymi już placówkami badawczymi, doniesienia pochodziły z IGiHZ PAN w Jastrzębcu, AR Poznań i IPMiT w Poznaniu.

Podczas obrad Sekcji przedstawiono i poddano dyskusji wyniki 13 prac badawczych, pozostałe zaprezentowano na posterach. Anna Rekiel z SGGW omówiła rezultaty badań nad wpływem otłuszczenia i masy ciała loszek przy pierwszym kryciu na zmiany ich otłuszczenia i masy ciała oraz użytkowość rozplodową w pierwszym cyklu reprodukcyjnym. Bogdan Lasota z AR w Szczecinie przedstawił badania dotyczące współzależności między zawartością kadmu i ołowiu

we krwi i nasieniu knurów a jakością ich nasienia, natomiast Stanisław Kondracki z Akademii Podlaskiej – wpływu wieku knurów rasy w.b.p. użytkowanych w stacjach unasieniania loch na cechy ich nasienia.

Grażyna Życzko referowała pracę, której celem było określenie czy typ transferyny prosiąt pochodzących z różniących się strukturą genetyczną stad świń można traktować jako wskaźnik oporności lub podatności prosiąt na *E. coli*. Uzyskane rezultaty wskazują, że polimorficzny typ Tf A może być wskaźnikiem podatności prosiąt zwłaszcza na hemolityczne szczepy *E. coli* z antygenem K88. Tadeusz Rotkiewicz z UWM prezentował wyniki badań, których celem było poznanie wpływu *Lactobacillus casei* na morfologię przewodu pokarmowego prosiąt gnotobiotycznych.

W ramach problematyki dotyczącej żywieniowo-fizjologicznych uwarunkowań efektywności tuczu, Tadeusz Barowicz z IZ w Krakowie przedstawił rezultaty badań, których celem było uzyskanie wieprzowiny o poprawionych walorach dietetycznych, poprzez żywienie świń w końcowym okresie tuczu mieszankami zawierającymi 15% dodatek pełnotłustych nasion lnu i zróżnicowany poziom witaminy E.

Analizę porównawczą wartości rzeźnej i jakości mięsa tuczników heterozygotycznych w zakresie genu HAL w zależności od linii ojcowskiej, z której pochodził allel HALⁿ, zaprezentowała Elżbieta Krzęcio z Akademii Podlaskiej. Otrzymane wyniki wskazują, że w warunkach krajowych istnieją możliwości łączenia wysokiej mięsności z dobrą jakością mięsa świń.

W ramach problematyki etologicznych aspektów utrzymania świń Jacek Walczak z IZ w Krakowie przedstawił rezultaty badań, które wskazują, że konstrukcja kojców porodowych wpływa na behavior i wyniki użytkowości rozplodowej loch.

Gabriela Elminowska-Wenda z ATR w Bydgoszczy zreferowała wyniki badań, w których stwierdzono, że jednorazowe podanie propionianu testosteronu knurkom w okresie neonatalnym wpływa na obniżenie ich aktywności spermatogenicznej i opóźnienie rozwoju tkanki jądrowej w wieku około pół roku i masie ciała około 100 kg.

Zaprezentowano również efekty dwóch interesujących prac z zakresu genetyki populacji i genetyki molekularnej świń. Grzegorz Żak z IZ w Krakowie przedstawił rezultaty badań dotyczących analizy zależności między indeksem stacyjnym knura a oceną jego wartości hodowlanej przeprowadzoną metodą BLUP, natomiast Danuta Cieślak z IGiHZ PAN w Jastrzębcu – wyniki badań dotyczących zależności między polimorfizmem miogeniny a cechami jakościowymi mięsa świń.

Dyskusję nad wygłoszonymi pracami naukowymi zdominowały zagadnienia dotyczące możliwości szybszej poprawy mięsności świń w naszym kraju.

W trakcie obrad dokonano także wyboru nowego przewodniczącego Sekcji Chowu i Hodowli Trzody Chlewnej – został nim prof. dr hab. Janusz Falkowski, Kierownik Katedry Hodowli Trzody Chlewnej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. (opracował Roman Czarnecki)

Łącznie w Zjeździe wzięło udział 217 członków PTZ oraz zaproszeni goście. Zainteresowani mogli uczestniczyć w wyjazdach specjalistycznych. Szczególnie udana była wyjazdowa zorganizowana w ramach sekcji hodowli koni, na której, między innymi, można było podziwiać koniki polskie z grupy rezerwatowej, żyjące na swobodzie, a także z grupy stajennej, utrzymywane w Stacji Badawczej Rolnictwa Ekologicznego i Hodowli Zachowawczej Zwierząt PAN w Popielnie, oraz oswojone bobry i jelenie. Organizatorzy starali się stworzyć gorącą atmosferę, choć szyki psuła kapryśna aura. Dziękujemy! (r)

Rozstrzygnięcie XVII Konkursu na najlepsze prace magisterskie z zakresu nauk zootechnicznych

2 czerwca 2000 r. rozstrzygnięto XVII edycję Konkursu na najlepsze prace magisterskie z zakresu nauk zootechnicznych, organizowanego przez Polskie Towarzystwo Zootechniczne im. Michała Oczapowskiego. Na konkurs wpłynęło 36 prac z 8 uczelni rolniczych. Sąd Konkursowy, w składzie: prof. dr hab. Edward Dymnicki (przewodniczący), doc. dr hab. Hanna Czaja, prof. dr hab. Józef Klewiec, dr Janusz Pająk i dr Janusz Mroczo, ponownie przejrzało 16 prac, które otrzymały w ocenie recenzentów powyżej 84 punktów. Zebrani zapoznali się z najwyższymi ocenionymi pracami, ustalając ostatecznie ich kolejność i przynależność do poszczególnych sekcji. Najwięcej, bo 7 prac dotyczyło chowu i hodowli bydła, 6 –

trzody chlewnej, 5 – koni. W sekcji chowu i hodowli drobiu oceniano 4 prace, żywienia – 4, owiec i kóz – 3, zwierząt futerkowych – 2 oraz 5 prac, które zostały rozpatrzone w grupie „inne”. Po wnikliwych recenzjach i dyskusji zdecydowano o nagrodzeniu 16 prac, przyznając 8 pierwszych nagród, 6 drugich i 2 trzecie.

Chów i hodowla bydła

I nagroda: **Grzegorz Dziadko** – „Wpływ warunków pozyskiwania na jakość higieniczną mleka”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr hab. Kazimierza Kamienieckiego** w Katedrze Hodowli Bydła Akademii Rolniczej w Lublinie.

II nagroda: **Hubert Jędrzejczyk** – „Ocena reprodukcji mięsnych ras bydła hodowanych w Agrofirmie Witkowo”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr hab. Jana Szarka** w Katedrze Hodowli Bydła Akademii Rolniczej w Krakowie.

III nagroda: **Dominika Leśniak** – „Zwalczanie białaczki oraz wpływ wirusa BLV na poziom selenu i magnezu w surowicy krwi bydła w prywatnym gospodarstwie rolno-hodowlanym Retków”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr hab. Alojzego Ramisza** w Katedrze Higieny Zwierząt i Profilaktyki Akademii Rolniczej w Szczecinie.

Chów i hodowla trzody chlewnej

I nagroda: **Jacek Marzejon** – „Charakterystyka wad morfologicznych plemników w nasieniu knurów użytkowanych w Stacji Unasieniania Loch w Teodorowie k. Żelkowa w 1998 roku”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr hab. Stanisława Kondrackiego**